

VIDURINIO UGDYMO EVANGELIKŲ LIUTERONŲ TIKYBOS BENDROSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REKOMENDACIJOS

Įgyvendinimo rekomendacijų projektą rengė
 kun. Karolis Skausmenis

Turinys

1. Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijos.....	1
2. Veiklų planavimo ir kompetencijų ugdymo pavyzdžiai.....	2
3. Skaitmeninės mokymo priemonės, skirtos BP įgyvendinti.....	4
Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Istorija ir teologija: Martyno Liuterio raštai.....	4
Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama. Istorija ir teologija:.....	4
1. Martyno Liuterio raštai lietuvių kalba.....	4
2. Pareiškimai ir rezoliucijos.....	5
3. Bažnyčios istorija.....	5
4. Moksliniai straipsniai.....	5
5. Kalendoriai ir metraščiai.....	5
6. Populiarūs leidiniai.....	5
4. Literatūros ir šaltinių sąrašas.....	5
5. Užduočių ar mokinių darbų, iliustruojančių pasiekimų lygius, pavyzdžiai.....	6
5.1 III gimnazijos klasė.....	6
5.2 IV gimnazijos klasė.....	7

1. Dalyko naujo turinio mokymo rekomendacijos.

Atnaujinta evangelikų liuteronų tikybos programa sudaryta ir papildyta remiantis teologiniu, filosofiniu, moraliniu, krikščionišku, bendražmogiškuoju aspektais. Atnaujinti ir labiau apibrėžti evangelikų liuteronų tikybos programos paskirtis, tikslai, uždaviniai. Išskirtas kompetencijų ugdymas dalyku bei kaip šios kompetencijos ugdomos evangelikų liuteronų tikybos pamokose.

Atnaujintose evangelikų liuteronų tikybos programose yra išskirtos penkios pažinimų sritys - Šventojo Rašto pažinimas, Tikėjimo turinio pažinimas, Bažnyčia ir liturgija, Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas, Moralė/etika arba žmogus ir pasaulis. Šios pažintinės sritys ir temų išskleidimas yra labai aiškus ir detalus. Kiekvienos temos pateikime yra keliami tiek probleminiai klausimai, tiek aktualizuojama kiekviena tema, susiejant ją su asmeniniu, bendruomeniniu, krikščionišku gyvenimu. Taip pat atnaujintos programos temos orientuotos į asmeninę patirtį, išgyvenimus, dialogą, patyriminį, įtraukujį, projektinį, kūrybinį mokymąsi. Atnaujintose programose, siekiant mokinio mokymosi pažangos, pamokų temų ir veiklų metu yra skiriamas

dėmesys aktyviam, savarankiškam, judriam, iniciatyviam, interaktyviam, įvairių galimybių veikti mokymuisi ir kt.

Atnaujinta evangelikų liuteronų tikybos programa pateikia visiškai naujai, su nauja struktūra, metodais, temomis, nuorodomis, rekomendacijomis ir pan. Atnaujintos evangelikų liuteronų tikybos programos turinys ir struktūra nepaneigia ankstesnės evangelikų liuteronų tikybos programos aprašymų. Todėl ankstesnioji evangelikų liuteronų tikybos programa gali būti pasitelkiama, kaip papildoma metodinė, informacinė medžiaga, naujajai aiškintis ar dėstyti.

2. Veiklų planavimo ir kompetencijų ugdymo pavyzdžiai.

ILGALAIKIO PLANO RENGIMAS

Dėl ilgalaikio plano formos susitaria mokyklos bendruomenė, tačiau nebūtina siekti vienodos formos. Skirtingų dalykų ar dalykų grupių ilgalaikių planų forma gali skirtis, svarbu atsižvelgti į dalyko(-ų) specifiką ir sudaryti ilgalaikį planą taip, kad jis būtų patogus ir informatyvus mokytojui, padėtų planuoti trumpesnio laikotarpio (pvz., pamokos, pamokų ciklo, savaitės) ugdymo procesą, kuriame galėtų būti nurodomi ugdomi pasiekimai, kompetencijos, sąsajos su tarpdalykinėmis temomis. Pamokų ir veiklų planavimo pavyzdžių galima rasti Evangelikų liuteronų BP įgyvendinimo rekomendacijų dalyje [Veiklų planavimo ir kompetencijų ugdymo pavyzdžiai](#). Planuodamas mokymosi veiklas mokytojas tikslingai pasirenka, kurias kompetencijas ir pasiekimus ugdys atsižvelgdamas į konkrečios klasės mokinių pasiekimus ir poreikius. Šį darbą palengvins naudojimasis [Švietimo portale](#) pateiktos BP [atvaizdavimu](#) su mokymo(si) turinio, pasiekimų, kompetencijų ir tarpdalykinių temų nurodytomis sąsajomis.

Kompetencijos nurodomos prie kiekvieno pasirinkto koncentro pasiekimo.

Spustelėjus ant pasirinkto pasiekimo atidaromas pasiekimo lygių požymių ir pasiekimui ugdyti skirto mokymo(si) turinio citatų langas.

Tarpdalykinės temos nurodomos prie kiekvienos mokymo(si) turinio temos. Užvedus žymeklį ant prie temų pateiktų ikonėlių atsiveria langas, kuriame matoma tarpdalykinė tema ir su ja susieto(-ų) pasiekimo(-ų) ir (ar) mokymo(si) turinio temos(-ų) citatos.

Ilgalaikių planų pavyzdžių galima rasti ir [Švietimo portale](#) atvaizdavime [Evangelikų liuteronų tikyba \(emokykla.lt\)](#) varnele pažymint *Ištekliai* ir pasirenkant *Ilgalaikiai planai ir kt.* punktą arba bendrosios programos *Įgyvendinimo rekomendacijų* pateikime OneNote formatu skyrelyje *Veiklos planavimo pavyzdžiai*.

Ilgalaikio plano pavyzdyje pateikiamas preliminarus Bendruosiuose ugdymo planuose dalykui numatyto valandų skaičiaus paskirstymas:

- stulpelyje *Mokymo(si) turinio sritis, tema* yra pateikiamos Evangelikų liuteronų tikybos bendrosios programos (toliau – BP) mokymosi turinio sritis ir tema ar probleminis klausimas, kuriuos mokytojas gali papildyti/pasikeisti savo nuožiūra;
- stulpelyje *Val. sk.* yra nurodytas galimas nagrinėjant temą pasiekimams ugdyti skirtas pamokų skaičius. Lentelėje pateiktą pamokų skaičių mokytojas gali keisti atsižvelgdamas į mokinių poreikius, pasirinktas mokymosi veiklas ir ugdymo metodus.

ILGALAIKIS PLANAS III GIMNAZIJOS KLASEI

Bendra informacija:

Mokslo metai _____

Pamokų skaičius: 1 pamoka per savaitę, iš viso 35 pamokos

Vertinimas:

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS, TEMA	NUMATO MOS VALANDOS
1.	Ko mokysimės šiais metais? Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, III gimnazijos klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1
2.	36.1. Šventojo Rašto pažinimas.	9
	36.1.1. Dievo buvimas pagal Šventąjį Raštą.	
3.	36.2. Tikėjimo turinio pažinimas.	7
	36.2.1. Malda – tikėjimas ar įsitikinimas?	
	36.2.2. Tikėjimas ir geri darbai.	
4.	36.3. Bažnyčia ir liturgija.	7
	36.3.1. Krikščioniškos bažnyčios.	
5.	36.4. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.	5
	36.4.1. Krikščioniškos vertybės ir Rytų religijos.	
6.	36.5. Moralė ir etika arba žmogus ir pasaulis.	5
	36.5.1. Tikėjimas šiuolaikinėje visuomenėje.	
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1

ILGALAIKIS PLANAS IV GIMNAZIJS KLASEI

Bendra informacija:

Mokslo metai _____

Pamokų skaičius: 1 pamoka per savaitę , iš viso 35 pamokos

Vertinimas:

EIL. NR.	MOKYMOSI SRITIS, TEMA	NUMATO MOS VALANDOS
1.	Ko mokysimės šiais metais? Supažindinimas su evangelikų liuteronų tikybos programa, IV gimnazijos klasės mokymosi turiniu, pasiekimų vertinimo ir įsivertinimo kriterijais.	1
2.	37.1. Šventojo Rašto pažinimas.	9
	37.1.1. Šventraštis ir kitos religijos.	
	37.1.2. Šventoji Trejybė.	
3.	37.2. Tikėjimo turinio pažinimas.	7
	37.2.1. Šventųjų bendravimas.	
4.	37.3. Bažnyčia ir liturgija.	5
	37.3.1. Bažnyčia ir modernumas.	
5.	37.4. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.	6
	37.4.1. Paskutinis teismas.	
6.	37.5. Moralė ir etika arba žmogus ir pasaulis.	6
	37.5.1. Diakonija.	
7.	Ko išmokau per šiuos metus? Refleksija ir įsivertinimas	1

3. Skaitmeninės mokymo priemonės, skirtos BP įgyvendinti.

Nuorodos paskutinį kartą žiūrėtos 2024-03-25

Nr.	Pavadinimas	Trumpa anotacija	Nuoroda
1.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama visos Lietuvos Evangelikų Liuteronų istorija, naujienos, ir visa informacija susijusi su Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčia.	http://liuteronai.lt/
2.	Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčios giesmių internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios giesmių internetiniame puslapyje pateikiama Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios giesmynas, giesmės, giesmių natos ir informacija, susijusi su Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios giesmėmis.	http://liuteronugiesmes.lt/
3.	LRT laidos „Kelias“ mediatekos internetinis puslapis	„ KELIAS “ yra LRT televizijos programa apie Lietuvos evangelikų liuteronų ir evangelikų reformatų bendruomenių istoriją ir dabartį.	https://www.lrt.lt/mediateka/video/kelias
4.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Istorija ir teologija: Martyno Liuterio raštai.	Martyno Liuterio raštai » Istorija ir teologija » Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia (liuteronai.lt)
5.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Tikėjimo išpažinimai ir Liuteroniško Tikėjimo Išpažinimo Raštai ir Bažnyčios Statutas.	http://liuteronai.lt/Tikejimo-ispazinimas
6.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios pamaldų liturgija.	Liturgijos projektas » Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia (liuteronai.lt)
7.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama Istorija ir teologija: 1. <u>Martyno Liuterio raštai lietuvių kalba</u>	Istorija ir teologija » Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia (liuteronai.lt)

		<ol style="list-style-type: none"> 2. <u>Pareiškimai ir rezoliucijos</u> 3. <u>Bažnyčios istorija</u> 4. <u>Moksliniai straipsniai</u> 5. <u>Kalendoriai ir metraščiai</u> 6. <u>Populiarūs leidiniai</u> 	
8.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama apie Ekumeniją – kaip Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia palaiko artimus ekumeninius ryšius su Lietuvos Romos katalikų, stačiatikių, evangelikų reformatų ir kitomis šalies tradicinėmis krikščioniškomis bendruomenėmis. Ši ekumeninė veikla yra koordinuojama Lietuvos ekumeninės bažnyčių tarybos.	Ekumenija » Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia (liuteronai.lt)
9.	Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetinis puslapis	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama išleistos knygos, kuriose Evangelikų Liuteronų Bažnyčios istorija, mokymas, giesmynas.	Knygos » Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia (liuteronai.lt)
10.	Internetinis puslapis apie Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčią.	Šiame Lietuvos Evangelikų Liuteronų Bažnyčios internetiniame puslapyje pateikiama visos Lietuvos Evangelikų Liuteronų istorija, naujienos, ir visa informacija susijusi su Lietuvos Evangelikų liuteronų Bažnyčia.	http://www.kasdienybe.lt/

4. Literatūros ir šaltinių sąrašas.

1. Biblija/Šventasis Raštas.
2. Biblija vaikams.
3. Giesmynas – Krikščioniškos giesmės.
4. Giesmynas. Teskamba giesmės.
5. Martinas Chemnicas. Enchiridionas. Tarnystė, žodis ir sakramentai. 2019
6. Martynas Liuteris. Mažasis Katekizmas.
7. Martynas Liuteris. Didysis Katekizmas.
8. Martin. H. Franzmann. Viešpaties žodis auga. Įvadas į Naująjį Testamentą. Kilmė, tikslas ir reikšmė. 2016
9. Šimtas Biblijos pasakojimų. Knyga. 2016
10. Šimtas Biblijos pasakojimų. Pratybų knyga. 2017
11. Šimtas Biblijos pasakojimų. Atsakymų raktas. 2017
12. Bažnyčios istorija. 2020
13. Dr. Martyno Liuterio Mažasis Katekizmas ir krikščioniškas mokymas.
14. Wiliiam Arndt. Naujojo Testamento istorija. 2001
15. William Arndt Krikščioniško tikėjimo pagrindai.
16. Liuteronybė. Kas tai? 2018
17. Konfirmantų knyga. 2017

5. Užduočių ar mokinių darbų, iliustruojančių pasiekimų lygius, pavyzdžiai.

5.1 III gimnazijos klasė

Tema. Šventųjų Sakramentų kaip Dievo veikimo ir pagalbos žmogui veikimas.

Pasiekimo sritis : D. Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas.

Pasiekimas: D1. Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes.

Pagrindinis pasiekimas: D1.3. Analizuoja, kaip Dievas veikia per Šventuosius Sakramentus bei jų svarbą krikščionio pašaukimui.

Uždavinys. Analizuodami tekstus ir dalyvaudami diskusijoje, mokiniai aiškinsis, kaip Dievas veikia per Sakramentus, kokia jų svarba krikščionio pašaukimui. Pateiks gyvenimiškų pavyzdžių.

TEMA: Šventųjų Sakramentų kaip Dievo veikimo ir pagalbos žmogui veikimas.

1-2 pamokos

Pasiekimų lygiai	Rekomenduojamos veiklos	Kompetencijų ugdymas
<p>Skaito Šventojo Rašto tekstus apie Šventuosius Sakramentus ir jų reikšmę (D1.1).</p> <p>Apibūdina Šventųjų Sakramentų veikimą kaip Dievo pagalbą (D1.2).</p> <p>Analizuoja, kaip Dievas veikia per Šventuosius Sakramentus bei jų svarbą krikščionio pašaukimui (D1.3).</p> <p>Argumentuoja Šventųjų Sakramentų svarbą tikinčio žmogaus gyvenimui. Pateikia pavyzdžių (D1.4).</p>	<p><i>Pokalbis.</i> klausimai: Ką žmogaus išganymo požiūriu reiškia Šventasis Krikštas ir Šventoji Vakarienė? Kaip jiems pasiruošti?</p> <p><i>Darbas su Šventuoju Raštu</i> – surasti ištraukas Šventajame Rašte apie Šventuosius Sakramentus. Kokie žodžiai, sąvokos, išsireiškimai juos apibūdina. Toliau analizuojant tekstus, aiškinamasi, kaip Dievas veikia per Sakramentus, bei jų svarba krikščionio pašaukimui.</p> <p><i>Diskusija</i> – ar visados pavyksta suvokti Sakramentų svarbą/prasmę ir Dievo veikimą per Sakramentus? Kodėl?</p> <p><i>Apibendrinimas.</i> Ką supratau apie Šventąją Trejybę iš Šventojo Rašto ir kitų tekstų? Kodėl labai svarbu tikėti Šventąja Trejybe? Kokia Šventosios Trejybės svarba tikinčiam krikščioniui?</p>	<p><i>Komunikavimo</i> - analizuoja įvairialypius pranešimus ir kompleksines komunikacines intencijas visose gyvenimo srityse. Analizuoja, interpretuoja ir kritiškai vertina pranešimo patikimumą remdamasis įvairiais šaltiniais.</p> <p><i>Pažinimo</i> - Apibūdina dalyko turinį. Paaiškina, kuo dalykas išsiskiria pagal jam būdingą objektą ar reiškinių suvokimą bei jam būdingą mąstymą. Apdoroja nagrinėjamą informaciją, pritaikydamas analizės būdus ir metodus. Kelia klausimus, kai siekia analizuoti praktines problemas ir abstrakčias idėjas.</p>

Informaciniai šaltiniai ir galimybės ugdyti kitose aplinkose
<p>Šventasis Raštas. Biblija.lt ;</p> <p>Šventojo Krikšto sakramentas (Mažojo Katekizmo IV dalis; Konfirmantų knyga 108 – 114 p.). Šventosios Vakarienes sakramentas (Mažojo Katekizmo VI dalis; Konfirmantų knyga 120 – 124 p.) ir kt.</p>
Pasiekimų vertinimas
<p>Slenkstinis lygmuo: atpasakoja Šventojo Rašto tekstus apie Šventuosius Sakramentus ir jų reikšmę.</p> <p>Patenkinamas lygmuo: apibūdina Šventųjų Sakramentų veikimą kaip Dievo pagalbą.</p> <p>Pagrindinis lygmuo: cituodamas Šv. Raštą ar kitus tekstus paaiškina kaip Dievas veikia per Šventuosius Sakramentus bei jų svarbą krikščionio pašaukimui.</p> <p>Aukštesnysis lygmuo: argumentuoja Šventųjų Sakramentų svarbą tikinčio žmogaus gyvenimui. Pateikia pavyzdžių.</p>
Metodiniai patarimai mokytojui
<p>Atidžiai parinkti Šventojo Rašto ištraukas ir tekstus apie Šventuosius Sakramentus ir jų svarbą krikščioniui, atidžiai parinkti metodus, kad būtų perduodama teisinga informacija, būtų teisingai aiškinama tema ir kad mokiniai teisingai suprastų aiškinamą temą.</p>

5.2 IV gimnazijos klasė

Pamokos tema: *Šventoji Trejybė*

<p>Pasiekimo sritis : A. Šventojo Rašto pažinimas</p> <p>Pasiekimas: A2. Nagrinėja Šventojo Rašto pasakojimus.</p> <p>Pagrindinis pasiekimas: A2.3. Nusako Šventosios Trejybės svarbą tikinčio žmogaus gyvenime.</p>		
<p>Uždavinys. Analizuodami tekstus ir dirbdami porose mokiniai gilinaisi į Trivienio Dievo doktriną ir analizuoja Trejybės asmenų santykį. Pristatydami savo kūrybinį darbą apibūdina Trivienio Dievo pavyzdį krikščionio gyvenimui.</p>		
<p>TEMA: <i>Šventoji Trejybė</i></p>		
Pasiekimų lygiai	Rekomenduojamos veiklos	Kompetencijų ugdymas
<p>Skaito Šventojo Rašto tekstus apie Šventąją Trejybę ir bando perteikti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Šventojo Rašto skaitymas, susipažinimas su Šventosios Trejybės samprata. Paruošiami lapai su Šventojo Rašto knygų sutrumpinimais (Mt 28, 	<p><i>Pažinimo kompetencija</i> - Apibūdina Švč. Trejybės požymius. Atpažįsta ir naudojami</p>

<p>jų turinį (A2.1). Nagrinėja Šventojo Rašto teiginius apie Šventąją Trejybę (A2.2). Nusako Šventosios Trejybės svarbą tikinčio žmogaus gyvenime (A2.3). Įvertina ir pateikia Šventosios Trejybės vaizdavimo pavyzdžių Šventajame Rašte, Bažnyčioje, mene (A2.4).</p>	<p>19; Ps 2, 7; Jn 15, 26; Jn 20, 17; 2 Kor 13, 13).</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Darbas grupėse arba porose. Viena grupei duodama užduotis surasti, pristatyti ir pakomentuoti Šventos Trejybės asmenį Dievą Tėvą, kitai grupei- Dievą Sūnų, o trečiajai Dievą Šventąją Dvasią. • Pokalbis-diskusija kas yra Šventoji Trejybė? Kaip suprasti Šventąją Trejybę? Kaip Šventoji Trejybė veikia krikščionio gyvenimą? Skaitomi ir analizuojami M. Liuterio tekstai, kurie tiksliau paaiškina Šventojo Rašo ištraukas apie Šventąją Trejybę. • Kūrybinis darbas. Pristato internete surastą Šventos Trejybės vaizdavimo pavyzdį. Kaip Šventoji Trejybė veikia krikščionio gyvenimą (tarpusavio santykius)? • Kūrybinis darbas. Nupiešia, pagamina, sukuria Šventosios Trejybės simbolį ir jį pakomentuoja. <p>Pamokos aptarimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Apibendrinimas.</i> Ką supratau apie Šventąją Trejybę iš Šventojo Rašto ir kitų tekstų? Kodėl labai svarbu tikėti Šventąja Trejybe? Kokia Šventosios Trejybės svarba tikinčiam krikščioniui? • <i>Įsivertinimas.</i> Ką sužinojau naujo? Kas buvo labiausiai suprantama ir kas buvo sunkiausiai suprantama pamokoje? Kas man svarbiausia buvo šioje pamokoje? 	<p>pagrindinėmis dalyko idėjomis. Žino ir suvokia dalykui būdingų klausimų kėlimo ir atsakymų formulavimo formas. Kelia klausimus, kai siekia analizuoti praktines problemas ir abstrakčias idėjas.</p> <p><i>Komunikavimo kompetencija</i> – tikslingai pasirenka ir kūrybiškai naudoja kompleksines raiškos priemones ir formas. Kuria ir tikslingai naudoja komunikavimo kanalus ir priemones.</p> <p><i>Kūrybiškumo kompetencija</i> – pasiūlytu/pasirinktu būdu pristato savo atliktos užduoties, darbelio rezultatą. Identifikuoja kūrybines problemas skirtinguose socialiniuose, kultūriniuose ir kituose kontekstuose. Savarankiškai kelia klausimus, kurie padeda kritiškai vertinti kompleksines problemas. Kelia idėjas, naudoja vaizdus, analogijas, simbolius, metaforas.</p>
<p>Informaciniai šaltiniai ir galimybės ugdyti kitose aplinkose</p>		
<p>Šventasis Raštas. <i>Biblija.lt</i>; Švč. Trejybė – Lietuvos evangelikų liuteronų bažnyčia (<i>liuteronai.lt</i>); Nikėjiškas tikėjimo išpažinimas; M.Liuterio tekstai</p>		
<p>Pasiekimų vertinimas</p>		

Slenkstinis lygmuo: Pagal duotas nuorodas Šventajame Rašte suranda ir perpasakoja turinį apie Šventąją Trejybę.

Patenkinamas lygmuo: Paaiškina Šventojo Rašto teiginius apie Šventąją Trejybę.

Pagrindinis lygmuo: Nusako Šventosios Trejybės svarbą tikinčio žmogaus gyvenime.

Aukštesnysis lygmuo: Pagal Šventosios Trejybės vaizdavimo pavyzdį Šventajame Rašte, Bažnyčioje, mene sukuria ir pakomentuoja Jos simbolį.

Metodiniai patarimai mokytojui

Atidžiai parinkti Šventojo Rašto ištraukas ir tekstus apie Šventąją Trejybę ir taikyti įvairius metodus, tiek mokinių grupei, tiek kiekvienam mokiniui individualiai, perduodant informaciją ir aiškinant pamokos temą, kad mokinys kuo lengviau ir paprasčiau suprastų pamokos temą.

Pamokos tema: Kunigystė – tai darbas ar sielos kvietimas ir pašaukimas?

Pasiekimo sritis : Bažnyčia ir liturgija (C).

Pasiekimas: Paaiškina Bažnyčios svarbą tikinčiojo gyvenime (C1).

Pagrindinis pasiekimas: Apibūdina krikščionišką pašaukimą ir krikščionišką tapatumą šiuolaikiniame pasaulyje (C1.3).

Uždavinys: remdamiesi Šventojo Rašto ištraukomis, mokiniai nagrinės, koks yra krikščioniškas pašaukimas ir grupėse atliks kūrybinę užduotį „Interviu su kunigu“ atskleisdami kunigystės svarbą žmonių dvasiniam gyvenimui.

TEMA: Kunigystė – tai darbas ar sielos kvietimas ir pašaukimas?

1-2 pamokos

Pasiekimų lygiai	Rekomenduojamos veiklos	Kompetencijų ugdymas
<p>Atpažįsta, kas yra krikščioniškas pašaukimas (C1.1).</p> <p>Analizuoja krikščioniško pašaukimo bažnyčioje formas (C1.2).</p> <p>Apibūdina krikščionišką</p>	<p>Probleminiai klausimai</p> <p>Kaip Dievo pašaukimas išreikštas Šventajame Rašte? Kokia pašaukimo svarba kunigystėje?</p> <p>Metodai: pasakojimas, aiškinimasis, pokalbis, diskusija, darbas grupėse, apibendrinimas.</p> <p>Pamokos veikla</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Asociacijų užrašymas.</i> Kokios mintys kyla išgirdus žodžius <i>kunigystė</i> ir <i>pašaukimas</i>. Užrašomos asociacijos, jos pristatomos kitiems. 	<p><i>Kūrybiškumo kompetencija</i></p> <p>– Kelia idėjas, naudoja vaizdus, analogijas, simbolius, metaforas apibūdinant kas yra kunigystė.</p>

<p>pašaukimą ir krikščionišką tapatumą šiuolaikiniame pasaulyje (C1.3).</p> <p>Tikslingai renkasi krikščionišką pašaukimą ir krikščionišką gyvenimą. Pateikia pavyzdžių (C1.4).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Darbas su Šventuoju Raštu.</i> Perskaitomos mokytojo duotos Šventojo Rašto ištraukos. Išskiriami esminiai žodžiai ir mintys apie pašaukimą bei kunigystę. Skaitytos ištraukos palyginamos, surandami panašumai ir skirtumai. • <i>Aiškinimas.</i> Pašaukimo ir kunigystės pristatymas naudojant informacines technologijas. • <i>Kūrybinis darbas klasėje.</i> Sukurti interviu: korespondentas klausinėja kunigo apie jo pašaukimą ir tarnystę Arba sukurti trumpa vaidinimą apie pašaukimą ir kunigystę. Darbai pristatomi klasei. <p>Pamokos aptarimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Apibendrinimas.</i> Ką supratau apie pašaukimą ir kunigystę iš Šventojo Rašto ir kitų tekstų? Kam žmogus yra pašaukiamas? Kokia kunigo svarba žmogaus dvasiniam gyvenimui? Kuo mano dvasiniam gyvenimui svarbus kunigas? • <i>Įsivertinimas.</i> Kas man pamokoje buvo svarbu? Ką sužinojau naujo? Įvardyti svarbiausią ir aiškiausią pamokos mintį? 	<p><i>Pažinimo kompetencija</i></p> <p>– Dirbdamas su Šventuoju Raštu apibūdina dalyko turinį; išskiria esminius žodžius, paaiškina, kuo viena ištrauka skiriasi nuo kitos, kuo jos panašios.</p> <p><i>Kūrybiškumo kompetencija</i></p> <p>– Pristatydami savo darbus mokiniai plėtoja originalų kūrybos proceso ir jo rezultatų stilių.</p> <p><i>Pažinimo kompetencija</i></p> <p>– Paaiškina dalyko žinių suteikiamą naudą.</p>
<p>Informaciniai šaltiniai ir galimybės ugdyti kitose aplinkose</p>		
<p>Šventas Raštas.</p>		
<p>Pasiekimų vertinimas</p>		
<p>Slenkstinis lygmuo: Mokinys skaitydamas duotas Šventojo Rašto tekstus išskiria esminius žodžius apie pašaukimą, juos palygina ir suranda panašumus ir skirtumus(C1.1).</p> <p>Patenkinamas lygmuo: Apibūdina krikščioniško pašaukimo bažnyčioje formas. (C1.2).</p> <p>Pagrindinis lygmuo: Mokinys atlieka kūrybinę užduotį atskleidždamas krikščionišką tapatumą šiuolaikiniame pasaulyje. (C1.3).</p> <p>Aukštesnysis lygmuo: Pristatydamas kūrybinę užduotį atskleidžia kaip pats renkasi krikščionišką gyvenimą. (C1.4).</p>		
<p>Metodiniai patarimai mokytojui</p>		
<p>Metodiniai patarimai mokytojui</p> <p>Atidžiai parinkti Šventojo Rašto ištraukas ir tekstus apie pašaukimą, kunigystę, keisti metodus bandant surasti tiek mokinių grupei, tiek kiekvienam mokiniui individualiai</p>		

tinkamus metodus, kuriais geriausiai pavyktų perduoti informaciją ir išaiškinti pamokos temą, nepamirštant mokytojo ir mokinių kūrybinio bei asmeninio indėlio.

Pamokos tema: Darni krikščioniškoji šeima

Pasiekimo sritis: Asmens tobulėjimas ir dvasinis gyvenimas (D).

Pasiekimas: Aptaria krikščionišką gyvenimą ir krikščioniškas vertybes (D1).

Pagrindinis pasiekimas: Analizuoja, kaip Dievas veikia per Šventuosius Sakramentus, jų svarbą krikščionio pašaukimui. (D1.3.)

Uždavinys: individualiai ir grupėse skaitydami ir analizuodami Šventojo Rašto ištraukas, mokiniai nagrinės, kas yra darni krikščioniška šeima, apibrėš stiprios šeimos savybes ir kokie pavojai gresia darniai šeimai.

TEMA: Darni krikščioniškoji šeima

1-2 pamokos

Pasiekimų lygiai	Rekomenduojamos veiklos	Kompetencijų ugdymas
<p>Skaito Šventojo Rašto tekstus apie Šventuosius Sakramentus ir jų reikšmę (D1.1).</p> <p>Apibūdina Šventųjų Sakramentų veikimą kaip Dievo pagalbą (D1.2).</p> <p>Analizuoja, kaip Dievas veikia per Šventuosius Sakramentus bei jų svarbą krikščionio pašaukimui (D1.3).</p> <p>Argumentuoja Šventųjų Sakramentų svarbą tikinčio žmogaus gyvenimui. Pateikia pavyzdžių (D1.4).</p>	<p>Pamokos veikla Paruošiami lapeliai, kuriuose išvardintos skirtingos žmogaus savybės.</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Individuali užduotis.</i> Atrinkti 5 savybes, kurios svarbios žmonių tarpusavio bendravimo santykiams (kad tarpusavio bendravimas ir santykiai būtų sėkmingi). <i>Darbas grupėje.</i> Kiekvienas mokinys pristato savybes, kurias jis pasirinko, o grupė turi nuspręsti, kurios 5 savybės pačios svarbiausios darnioje šeimoje. Tos savybės pristatomos kitiems. <i>Darbas su Šventuoju Raštu.</i> Perskaitomos Šventojo Rašto ištraukos apie darnią krikščionišką šeimą. Iš Šventojo Rašto ištraukų išskiriami esminiai žodžiai ir savybės apie šeimą. Išrinkti iš Šventojo Rašto žodžiai palyginami su žodžiais bei savybėmis, kurios buvo išskirtos dirbant grupėse, surandami panašumai ir skirtumai. <i>Aiškinimas(is).</i> Analizuojant tekstus, aiškinamasi, kokia yra darni krikščioniška šeima ir su kokiais pavojais bei iššūkiais ji susiduria šiuolaikiniame pasaulyje. <i>Užduotis:</i> <p>Meilė – žmogaus pašaukimas Dorinis ugdymas - Produkto aprašymas (ugdome.lt)</p>	<p><i>Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Geba vertinti ir apibūdinti, kaip emocijų išraiška gali paveikti kitus žmones. – Vertina komunikavimo ir socialinių įgūdžių kasdienio naudojimo pastangas, kai bendrauja su šeimos nariais, mokytojais ir bendraamžiais. – Analizuoja, kaip atsakingas sprendimų priėmimas veikia tarpasmeninius ir grupių santykius. <p><i>Pažinimo kompetencija:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Apdoroja nagrinėjamą informaciją, pritaikydamas analizės būdus ir metodus. – Kelia klausimus, kai siekia analizuoti

	<p>Pamokos aptarimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Apibendrinimas.</i> Kas svarbiausia žmonių tarpusavio santykiuose? Ar visados pavyksta lengvai išvengti pavojų, kurie kyla tarpusavio santykiuose ir darnioje krikščioniškoje šeimoje šiandieniniame pasaulyje? Ar gali pagelbėti Dievas šeimoje, poros santykiuose? • <i>Įsivertinimas.</i> Kas man pamokoje buvo svarbu? Ką supratau apie tarpusavio santykius ir darnią krikščionišką šeimą? Ar toliau stengsiuosi išlaikyti darną savo šeimoje? 	<p>praktines problemas ir abstrakčias idėjas.</p>
Informaciniai šaltiniai ir galimybės ugdyti kitose aplinkose		
<p>Šventas Raštas.</p> <p>Dorinis ugdymas - Produktų sąrašas (ugdome.lt)</p>		
Pasiekimų vertinimas		
<p>Slenkstinis lygmuo: suranda ir atidžiai skaito nurodytus Šventojo Rašto tekstus apie šeimą (D1.1).</p> <p>Patenkinamas lygmuo: Šventajame Rašte suranda esminius žodžius apibūdinančius darnios šeimos savybes (D1.2).</p> <p>Pagrindinis lygmuo: darnios krikščioniškos šeimos kontekste palygina ir apibūdina savo asmeninę nuomonę su Šventuoju Raštu. Apibūdina Dievo pagalbą darniems santykiams.(D1.3).</p> <p>Aukštesnysis lygmuo: argumentuotai paaiškina, kas yra darni šeima. Apibrėžia, kokie pavojai gresia šeimai šiuolaikiniame pasaulyje (D1.4).</p>		
Metodiniai patarimai mokytojui		
<p>Metodiniai patarimai mokytojui</p> <p>Atidžiai parinkti Šventojo Rašto ištraukas ir tekstus, kuriuose aprašoma darni krikščioniška šeima. Atsižvelgiant į mokinius ir jų gebėjimus, atidžiai parinkti tinkamus metodus, kuriais geriausiai pavyktų perduoti informaciją ir išaiškinti pamokos temą.</p>		